

24.10.2001

1830/4/99

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Esittelijä Juha Niemelä

PÄÄTÖS KANTELUUN KUOPION YLIOPISTON MENETTELYÄ KOSKEVASSA ASIASSA

1 KANTELU

A osoitti 30.8.1999 eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelukirjoituksen, jossa hän arvosteli Kuopion yliopiston menettelyä opintojensa päättymistä koskevassa asiassa. Hän kertoi opiskelleensa kaksi vuotta tarkoituksenaan valmistua ravitsemusterapeutiksi. Häntä ei kuitenkaan kertomansa mukaan hyväksytty käytännön harjoitteluun korkean ikänsä vuoksi. A:n mukaan hänelle ilmoitettiin, että tohtori B olisi jo hänen opintojensa alussa katsonut hänet soveltumattomaksi ravitsemusterapeutiksi.

2 SELVITYS

Kuopion yliopisto antoi 28.9.1999 selvityksensä. Siitä ilmeni, että A oli kirjoittanut tästä asiasta samanaikaisesti myös Kuopion yliopistolle, jonka rehtori oli hankkinut asiaan yliopiston kliinisen ravitsemustieteen laitoksen 13.9.1999 ja B:n 10.9.1999 antaman selvityksen.

Lisäksi opetusministeriö antoi kantelun johdosta 4.9.2001 lausunnon. Sen liitteenä oli Kuopion yliopiston 31.8.2001 antama selvitys.

Lausunto ja selvitykset oheistetaan.

Lisäksi olen tutustunut Kuopion yliopiston tiedekuntien kanslian tänne toimittamiin ravitsemusterapiaopintojen opetussuunnitelmiin vuosilta 1997-2001.

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumat

A oli valmistunut maa- ja metsätaloustieteiden maisteriksi Helsingin yliopistosta pääaineenaan ravitsemustiede. Kuopion yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto oli myöntänyt hänelle opinto-oikeuden ravitsemusterapeuttien pätevyitysmiskoulutukseen.

A aloitti opiskelut keväällä 1997 osallistumalla luennoille ja ensimmäiset suoritusmerkinnät hänellä on toukokuulta 1998. Huhtikuun 1999 loppuun mennessä hänelle oli kertynyt 21 opintoviikkoa. Hän oli suorittanut hyväksytysti käytännön harjoitteluna ravitsemusterapiaharjoittelun sairaalan ravintokeskuksessa.

A:ta ei kuitenkaan päästetty suorittamaan muita opintoihin kuuluvia käytännön harjoittelujaksoja. Kliinisen ravitsemustieteen laitoksen opetushenkilökunta oli päätenyt siihen, ettei hän ollut kehittänyt tiedollisissa ja taidollisissa valmiuksissa sillä tavalla, että hän voisi selviytyä koulutukseen olennaisena osana kuuluvasta potilastyöstä. Laitos järjesti A:lle kolme ylimääräistä potilastapaamista, joissa hänellä oli mahdollisuus osoittaa käytännön valmiutensa. Hänen suoritustaan arvioi kolme laitoksen opettajaa. Heidän mielestään A:lla ei ollut riittäviä valmiuksia selviytyä ravitsemusterapiaharjoittelusta.

Kuopion yliopiston kliinisen ravitsemustieteen laitos antoi A:lle todistuksen opintojen päättymisestä. A oli jo tätä ennen kirjoittanut Kuopion yliopiston rehtorille laitoksen päätöksestä evätä häneltä pääsy harjoitteluun. Yliopiston opintoasioiden osasto oli pyytänyt kliinisen ravitsemustieteen laitokselta selvitystä asiasta. Laitoksen johtaja, professori C antoi 13.9.1999 selvityksensä. Selvitys lähetettiin A:lle, joka kirjoitti asiasta vielä yliopiston rehtorille. Kuopion yliopisto viittasi A:lle antamassaan vastauksessa siihen, mitä se oli lausunut kantelun johdosta antamassaan selvityksessä.

Pyydettyäni opetusministeriötä hankkimaan selvitystä asiaan ja antamaan asiassa lausuntonsa, pyysi Kuopion yliopiston opintoasioiden osasto kliinisen ravitsemustieteen laitosta antamaan A:lle päätöksen siitä, ettei hän voi jatkaa opintojaan. Laitos antoikin A:lle päätöksen pätevyitymiskoulutukseen liittyvän ravitsemusterapiaharjoittelupaikan epäämisestä. Päätökseen liitetyn oikaisuvaatimusosoituksen mukaan A voi saattaa asian tutkintolautakunnan käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon. Kuopion yliopiston hallintojohtajalta saadun tiedon mukaan A ei saattanut asiaansa tutkintolautakunnan käsiteltäväksi.

3.2

Kuopion yliopiston selvitys

Kuopion yliopisto on 28.9.1999 antamassaan selvityksessä todennut, että A:n ikä ei ollut esteenä pätevyitymiskoulutuksen suorittamiseen, vaan potilastilanteissa todetut puutteet kliinisissä valmiuksissa, minkä vuoksi A:lta evättiin harjoittelupaikka.

B on selvityksessään kiistänyt A:n väitteen siitä, että hän olisi pitänyt A:ta soveltumattomana ravitsemusterapeutiksi heti tämän opintojen alussa. B on puhelimitse myös ilmoittanut, että pätevyitymiskoulutuksessa on ollut A:n ikäisiä henkilöitä.

Kliinisen ravitsemustieteen laitoksen johtaja C on 13.9.1999 opintotoimistolle antamassaan selvityksessä todennut, että laillistetut ravitsemusterapeutit ovat terveydenhuollon ammattihenkilöitä, minkä vuoksi hän on korostanut laitoksen vastuuta siitä, että koulutuksen hyväksytysti suorittaneilla on riittävät tiedot toimia laillistettuina ravitsemusterapeutteina lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Opiskelijalla tulee ennen käytännön harjoitteluihin osallistumista olla riittävät teoreettiset tiedot ja käytännön taidot voidakseen osallistua potilastyöhön harjoittelupaikassaan. Laitoksen johtajan mukaan ennen harjoittelua opiskelijalla tulee olla suoritettuna tietyt opinnot. Lisäksi hänen mukaansa on selvää, että opettajat ovat velvollisia sanomaan mielipiteensä erityisesti silloin, kun on syytä epäillä opiskelijan kykyä selviytyä käytännön harjoittelun vaatimista tilanteista. A:lle oli sitä paitsi järjestetty vielä erikseen potilastapaamisia, joissa hänellä oli mahdollisuus osoittaa tietonsa ja taitonsa. Näidenkin perusteella laitos päätyi C:n mukaan siihen, ettei A:lla ollut riittäviä valmiuksia selviytyä ravitsemusterapiaharjoittelusta.

Kuopion yliopiston 31.8.2001 antamassa selvityksessä todetaan, että kliinisen ravitsemustieteen laitoksen johtajan 13.9.1999 laatima asiakirja oli vastaus A:n pyyntöön saada selvitys opintosuorituksen arvosteluprosessista, ratkaisusta ja perusteluista. Ratkaisu oli yksittäisen opiskelijan opintosuoritusta koskeva ratkaisu/päätös ja sellaisenaan oikaisuvaatimuskelpoinen. Tähän ratkaisuun A olisi voinut hakea muutosta tutkintolautakunnalta, mutta asia olisi tullut panna vireille kirjallisesti. Menettelymuodoista A olisi yliopiston mukaan voinut kysyä yliopiston keskushallinnosta tai ylioppilaskunnasta.

A:lla on siis yliopiston käsityksen mukaan ollut käytössään riittävät oikeusturvakeinot. A:lle on kuitenkin annettu vielä uusi mahdollisuus saattaa asia tutkintolautakunnan käsiteltäväksi, sillä kliinisen ravitsemustieteen laitos antoi --- A:lle uuden perustellun päätöksen harjoittelupaikan epäamisestä. Päätökseen oli liitetty myös oikaisuvaatimusosoitus, joka puuttui laitoksen johtajan 13.9.1999 antamasta ratkaisusta.

Opetusministeriö on lausunnossaan todennut, että yliopistolain 33 § ja yliopistoasetuksen 17 § takaavat opiskelijoille riittävän oikeusturvan opintosuorituksen arvostelussa. Kuopion yliopisto oli kuitenkin ministeriön mukaan laiminlyönyt antaa A:lle hallintomenettelylain 24 a §:ssä tarkoitetut oikaisukeinon käyttämistä koskevat ohjeet. Puute on ministeriön käsityksen mukaan uuden päätöksen myötä korjautunut.

3.3

Opiskelijan oikeusturva ja opetussuunnitelman mukainen opintosuoritus

Yliopistolain 2 §:n mukaan yliopistoilla on itsehallinto. Hallituksen esityksessä Eduskunnalle yliopistolaiksi ja laiksi yliopistolain voimaannpanosta (HE 263/1996) todetaan, että yliopistot laativat tutkintoja ja opetusta koskevat sisäiset määräyksensä sekä opetusohjelmansa ja opetussuunnitelmansa. Yliopistolain 41 §:n mukaan yliopisto voi määrätä johtosäännössään sisäisistä asioistaan, joista ei säädetä muualla laissa tai asetuksessa.

Kuopion yliopiston hallitus on 13.5.1998 hyväksynyt yliopistolle hallintojohtosäännön. Sen 14 §:n mukaan opetussuunnitelman hyväksyy tiedekuntaneuvosto. Yliopistolla on myös koulutussuunnittelutoimikunta, jonka tehtävänä on tehdä esitys vuotuisiksi koulutusohjelmien ja pääaineiden opetussuunnitelmien opetussuunnitelmiksi (johtosäännön 35 §). Yhden tai useamman opetus- tai tutkimusalan laitosten tehtävänä on harjoittaa tutkimustoimintaa ja yhteistyössä koulutussuunnittelutoimikunnan kanssa huolehtia opintojaksojen järjestämisestä ja kehittämisestä sekä muiden opintojen antamisesta. Laitos voi myös tehdä esityksiä tulevan lukuvuoden opetussuunnitelmaksi (johtosäännön 18 §).

Opiskelijan oikeusturvaa säätelevän yliopistolain 33 §:n mukaan opiskelija saa hakea oikaisua muun muassa opintosuorituksen arvosteluun oikaisumenettelyssä, josta säädetään tarkemmin asetuksella. Yliopistoasetuksen 16 §:n mukaan opintosuorituksella tarkoitetaan väitöskirjaa, lisen-siaatintutkimusta, syventäviin opintoihin kuuluvaa tutkielmaa sekä sellaista kirjallista tai suullista kuulustelua, esitelmää taikka taiteellista tai muuta suoritusta, joka sisältyy yliopiston opetussuunnitelmiin. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa.

Asetuksen 17 §:n mukaan muun opintosuorituksen kuin väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen tyytymätön voi saattaa asian tutkintolautakunnan tai yliopiston määräämän hallintoelimen käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Kuopion yliopiston hallitus on kirjannut myös hallintojohtosäätönsä 46 §:ään opintosuorituksen määritelmän ja muutoksenhakuperiaatteet asetuksen mukaisesti.

Yliopistolaissa tai -asetuksessa ja terveystieteiden tutkinnosta annetussa asetuksessa (682/1997) ei ole määritelty sitä, mitä opetussuunnitelman pitäisi pitää sisällään, vaan opetussuunnitelman sisältö on jätetty yliopistojen vahvistettavaksi. Kuopion yliopistossa opetussuunnitelman vahvistaminen on siis annettu tiedekuntaneuvoston tehtäväksi. Sen vahvistama opetussuunnitelma sitoo käsitykseni mukaan tiedekuntaan kuuluvaa laitosta, jonka on pitädyttävä tutkintojen opetussuunnitelmissa. Laitos ei käsitykseni mukaan voi edellyttää opiskelijoilta niihin kuulumattomien opinnäytteiden suorittamista. Esimerkiksi Kuopion yliopiston hallintojohtosäätönsä 18 §:n mukaan laitos voi tehdä tiedekuntaneuvostolle esityksiä tulevan lukuvuoden opetussuunnitelmaksi, mutta itsenäistä valtaa poiketa sen vahvistamasta opetussuunnitelmasta ei laitoksella käsitykseni mukaan ole.

Opetussuunnitelman sitovuudella on merkittävä tehtävä opiskelijoiden oikeusturvan kannalta. Tiedekuntaneuvoston vahvistamaan opetussuunnitelmaan voidaan nähdäkseni liittää julkisen luotettavuuden vaatimus. Yksityisen henkilön on yleensäkin voitava luottaa viranomaisten toiminnan laillisuuteen ja asianmukaisuuteen. Luottamuksensuojan periaate turvaa näitä yksityisen perusteltuja odotuksia ja asemaa etenkin suhteessa viranomaistoiminnan odottamattomiin muutoksiin. Periaate on läheisessä yhteydessä myös oikeusvarmuuden käsitteen kanssa. Henkilön on voitava luottaa viranomaisen päätöksen pysyvyyteen.

Käsitykseni mukaan opiskelijan on siis voitava luottaa tutkinnosta laadittuun tiedekuntaneuvoston vahvistamaan opetussuunnitelmaan. Opetussuunnitelmasta on nähdäkseni käytävä ilmi kaikki tutkinnon suorittamiseksi vaadittavat opintosuoritukset. Mikäli opintosuorituksilla on tietty järjestys, on siitäkin mainittava opetussuunnitelmassa. Tutkintoa suorittamaan päässeelle opiskelijalle on käsitykseni mukaan pääsääntöisesti myös annettava mahdollisuus suorittaa tutkintoon kuuluvat opetussuunnitelman mukaiset opintosuoritukset.

Opetussuunnitelma turvaa osaltaan myös perustuslain 6 §:ssä (aiemmin hallitusmuodon 5 §) turvattua yhdenvertaisuuden periaatetta asettamalla kaikille opiskelijoille samat opintosuoritusvaatimukset. Mikäli joitakin poikkeuksia opetussuunnitelmasta sallitaan, esimerkiksi korvaavat opinnot, tulisi tästä nähdäkseni olla myös maininta opetussuunnitelmassa.

3.4

Kliinisen ravitsemustieteen laitoksen menettelyn arviointia

3.4.1

Ravitsemusterapeutin pätevytymiskoulutuksen opetussuunnitelma

A hyväksyttiin siis Kuopion yliopiston lääketieteelliseen tiedekuntaan opiskelemaan tiedekunnan opetusohjelmaan kuuluvaan ravitsemusterapeutin pätevytymiskoulutukseen. Lääketieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto vahvisti 26.5.1997 ravitsemustieteen koulutusohjelman opetussuunnitelman ja lukujärjestyksen lukuvuodelle 1997-1998. Opetussuunnitelman mukaan ravitsemusterapeutin pätevytymiskoulutuksen tarkoituksena oli ravitsemusterapeutin pätevyystutkinnon suorittaminen. Koulutukseen olivat voineet hakeutua ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt, joilla oli ollut ravitsemustiede pääaineena. Opetussuunnitelman mukaan tutkinnon suorittaneet merkittiin ravitsemusterapeutteina terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen pitämään terveydenhuoltoalan ammattirekisteriin. Suunnitelman mukaan koulutus koostui teoreettisista opinnoista (luennot ja ryhmäopetus) sekä ohjatusta käytännön harjoittelua. Käytännön harjoittelu sisälsi sairaalan ravintokeskusharjoittelun sekä ravitsemusterapiaharjoittelut terveyskeskuksessa ja sairaalassa. Lisäksi edellytettiin kirjallisen tentin suorittamista. Kliinisen ravitsemustieteen laitoksella oli kuitenkin mahdollisuus tehdä tarvittaessa opetussuunnitelmaan ja lukujärjestykseen pieniä tarkistuksia.

Lukuvuodelle 1998-1999 tiedekuntaneuvosto hyväksyi opetussuunnitelman käytännössä samansisältöisenä. Ainoastaan teoreettisten opintojen opintoviikkomääriin tehtiin pieniä muutoksia. Sen sijaan lukuvuodelle 1999-2000 tiedekuntaneuvosto vahvisti opetussuunnitelman, jossa muutettiin niin pääsyvaatimusta kuin koulutuksen sisältöäkin. Sanotusta lukuvuodesta alkaen koulutukseen pääsyn edellytyksenä on ollut se, että henkilöllä on suoritettuna tutkinnon lisäksi vähintään 6 kuukautta alaan liittyvää työkokemusta. Opetussuunnitelman mukaan opiskelijan kanssa laaditaan myös henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Suunnitelman mukaan ravitsemusterapiaharjoittelut voidaan suorittaa sen jälkeen, kun ravitsemusterapia -opintojaksot, ravitsemusneuvonnan psykologia ja viestintä -opintojakso sekä potilashaastattelu -opintojakso on suoritettu hyväksytysti. Opetussuunnitelmaan otettiin myös nimenomainen maininta siitä, että opintojen laajuus on 21 opintoviikkoa ja käytännön harjoittelun 16 viikkoa sekä se, että opinnot kestävät noin vuoden. Opetussuunnitelmassa on myös tuotu esiin se, että pätevytymiskoulutuksen suorittanut anoo terveydenhuollon oikeusturvakeskuksesta oikeutta toimia laillistettuna ravitsemusterapeutina.

3.4.2

Laitoksen menettely A:n asiassa

Kuopion yliopisto on kantelun johdosta antamassaan selvityksessä todennut, että A oli suorittanut kaikki vaadittavat teoriaopinnot (21 opintoviikkoa). Ravitsemustieteen pätevytymiskoulutuksen opetussuunnitelmassa ei ollut mainintaa siitä, että käytännön harjoitteluun pääsyä edeltäisi soveltuvuuskoe. Laitoksen johtajan näkemyksen mukaan harjoitteluun pääseminen edellytti kuitenkin opiskelijalta tiettyjä käytännön valmiuksia potilastyöhön. Laitoksen johtajalta puhelimitse saadun tiedon mukaan pätevytymiskoulutuksen opintojaksot sisältävät luentojen lisäksi myös käytännön potilasharjoitustapauksia. Opettajat luovat tänä aikana käsityksensä oppilaan valmiuksista käytännön potilastyöhön. C:n mukaan laitoksella oli ollut muutamia tapauksia, joissa opiskelija oli jättänyt harjoittelun suosiolla valmiuksiensa puuttumisen vuoksi suorittamatta. Pätevytymiskoulutuksessa olevien opiskelijoiden kohdalla aikaa käsityksen luomiseen on kuitenkin hänen mukaansa vähän, koska pätevytymiskoulutus kestää normaalisti noin vuoden.

A:kin oli luento- ja harjoitustöiden yhteydessä osallistunut potilasharjoitteluun ja hän oli myös suorittanut sanotut osiot hyväksytysti. Käsitykseni mukaan käytännön harjoittelua edeltävillä opintosuorituksilla tulisi selvittää ja testata myös opiskelijoiden valmiudet käytännön harjoitteluun. Mikäli opettajat olivat jo näiden harjoitusten yhteydessä todenneet A:lta puuttuvan valmiuksia käytännön harjoitteluun, olisi nämä seikat tulleet nähdäkseni ottaa huomioon opintosuoritusten arvostelussa ja saattaa myös A:n itsensä tietoon. Näin hän olisi voinut pyrkiä opiskelunsa aikana kehittämään näitä valmiuksiaan.

Vahvistaessaan opetussuunnitelman lukuvuodelle 1997-1998 tiedekuntaneuvosto antoi laitokselle valtuudet tehdä pieniä tarkistuksia opetussuunnitelmaan. Tällaisena tarkistuksena olisi käsitykseni mukaan voinut tulla kyseeseen esim. jokin oppikirjaa koskeva muutos. Tarkistuksen olisi kuitenkin tullut koskea kaikkia opiskelijoita yhdenvertaisesti. Tiedekuntaneuvoston antama valtuutus ei käsitykseni mukaan ole voinut oikeuttaa laitosta vaatimaan yhdeltä opiskelijalta ylimääräistä opinnäytettä.

A:lta on nähdäkseni edellytetty enemmän opinnäytteitä kuin mitä opetussuunnitelmassa oli vahvistettu tai mitä muilta opiskelijoilta vaadittiin. Kliinisen ravitsemustieteen laitoksen menettely loukkasikin tässä suhteessa nähdäkseni yhdenvertaisuuden periaatetta.

Koska A oli suorittanut hyväksytysti kaikki käytännön harjoittelua edeltävät opetussuunnitelman mukaiset opintosuoritukset, olisi hänelle käsitykseni mukaan tullut antaa mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman mukaiseen käytännön harjoitteluun. Opetussuunnitelman mukaan harjoittelu on ohjattua ja viime kädessä vastuu opiskelijan harjoitteluajan toiminnasta on ohjaajana ja valvojana toimivalla ravitsemusterapeutilla, vaikka harjoittelu edellyttäneekin opiskelijalta myös itsenäistä työskentelyä.

A:lle toukokuussa 1999 järjestetty ylimääräinen tilaisuus osoittaa käytännön valmiutensa ei käsitykseni mukaan ole yliopistoasetuksen 17 §:n ja Kuopion yliopiston hallintojohtosäännön 46 §:n mukainen opintosuoritus. Käsitykseni mukaan yliopiston opintoasioiden osaston olisi tullut huomata tämä siinä vaiheessa, kun se käsitteli asiaa A:n yliopiston rehtorille osoittaman kirjeen johdosta.

Koska A:lle järjestetty ylimääräinen tilaisuus osoittaa käytännön valmiutensa ei kuulunut opetussuunnitelmaan eikä siten ollut yliopistoasetuksen mukainen opintosuoritus, ei minulla ole perusteita käsitellä enempää A:lle 13.9.1999 annettua vastausta tai --- annettua päätöstä opintosuorituksen arvostelua koskevien säännösten valossa. Tältä osin totean vain sen, että käsitykseni mukaan A:lle ei voitu antaa päätöstä opintosuorituksen hylkäämisestä, koska kyseessä ei ollut opetussuunnitelmaan kuulunut opintosuoritus.

A:n asiaa onkin käsitykseni mukaan koko ajan hoidettu muodollisesti tavalla, jolle ei löydy tukea säännöksistä. Perimmäisenä syynä asian muodollisen käsittelyn puutteille on nähdäkseni ollut se, että A:lta vaadittu opinnäyte on ollut opetussuunnitelmaan kuulumaton.

Saamani selvityksen perusteella asiassa ei ole ilmennyt perusteita epäillä, että A:lta olisi evätty pääsy käytännön harjoitteluun hänen ikänsä vuoksi.

Sen sijaan Kuopion yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan klinisen ravitsemustieteen laitos on käsitykseni mukaan ylittänyt toimivaltansa ja menetellyt yliopistolain ja -asetuksen sekä yliopiston hallintojohtosäännön vastaisesti edellyttäessään A:lta opetussuunnitelmaan kuulumattoman opinnäytteen suorittamista.

Menettelyn moitittavuuden arvioinnissa olen ottanut huomioon sen, että laitos on ilmoituksensa mukaan nimenomaan ja yksinomaan kantanut huolta niistä potilaista, joita opiskelijat käytännön harjoittelussa kohtaavat.

Yliopistolain 4 §:n mukaan yliopistojen tehtävänä on muun muassa antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta. Opetuksessa on pyrittävä saavuttamaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Lain 5 §:n mukaan yliopiston on arvioitava koulutuksensa vaikuttavuutta. Terveystieteiden ammattihenkilöistä annetun lain 5 §:n mukaan Terveystieteiden oikeusturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa ravitsemusterapeutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomen kansalaiselle, joka on suorittanut asianomaiseen ammattiin johtavan koulutuksen Suomessa.

Yliopistoilla on siis käsitykseni mukaan vastuu siitä, että tutkinnon suorittaneet henkilöt omaavat riittävät tiedot ja ammatilliset valmiudet. Ravitsemusterapeuttien osalta vastuu on nähdäkseni erityisen korostunut, sillä tutkinto antaa mahdollisuuden harjoittaa ravitsemusterapeutin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Klinisen ravitsemustieteen laitoksen pyrkimys varmistua opiskelijansa käytännön valmiuksien riittävydestä on nähdäkseni ollut sinänsä asianmukainen. Opetussuunnitelmaan kuulumattomia vaatimuksia ei kuitenkaan voida asettaa opiskelijalle.

Edellä kerrotun perusteella saatan käsitykseni yliopiston klinisen ravitsemustieteen laitoksen menettelyn lainvastaisuudesta A:n kohdalla Kuopion yliopiston ja sen klinisen ravitsemustieteen laitoksen tietoon ja kiinnitän laitoksen huomiota siihen, että sen tulee vastaisuudessa pitäytyä tiedekuntaneuvoston vahvistamassa opetussuunnitelmassa ja varmistua opiskelijoiden käytännön valmiuksista siinä nimenomaisesti mainittujen opintosuoritusten yhteydessä.

Lähetän päätöksestäni jäljennöksen myös opetusministeriölle tiedoksi.